

In what do they argue

במאי פליגי –

OVERVIEW

asked if the מחלוקת between ר"י ורבנן (where ב' אומרים בפנ"כ וא' אומר בפנ"ה) is (even) when the מחלוקת is גט יוצא מתח"י שניהם, then what is the explanation of their מחלוקת. Our תוספות explains why the מחלוקת in the case of גט יוצא מתח"י שניהם cannot be the same as the מחלוקת in the case of גט יוצא מתח"י שניהם.

asks: תוספות

ואם תאמר ולימא דפליגי באיחלופי כמו ללשון ראשון¹ –

And if you will say; and let the גמרא state that the רבנן and ר"י argue regarding the concern of איחלופי, just as in the first לשון.²

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דבשלמא ללישנא קמא איכא למימר דטעמא דרבי יהודה –

And the ר"י answers that regarding the first version (where אין הגט יוצא מתח"י), it is readily understood that we can say the reason ר"י is מכשיר – (שניהם)

משום דלא חייש לאיחלופי כיון דאין גט יוצא אלא מתחת יד עד החתימה³ –

Because ר"י is not concerned for איחלופי, for since only the עד חתימה is delivering the גט (and the two who say בפנ"כ are not שלוחים) –

מוכחא מילתא משום⁴ דעד חתימה נאמן ביחידי לפי שהוא שליח הגט –

It is evident that because the עד חתימה is a שליח הגט, therefore he is believed even though he is an individual; this is evident –

מדמצרכינן אכתיבה תרי משום דלא הוו שלוחים⁵ –

Since we require two witnesses for the כתיבה, because they are not שלוחים. This is only regarding the case where גט יוצא מתח"י שניהם –

אבל להאי לישנא דמוקי לה בגט יוצא מתחת יד שניהם איכא למיחש לאיחלופי –

¹ See previous תוס' ד"ה הא, that אביי maintained in this second לשון that the proper explanation of the מחלוקת should preferably be regarding איחלופי (and not regarding רבא ורבא); why indeed cannot we say that this is the מחלוקת. See TIE there, footnote # 3 and 'Thinking it over'.

² Just as in the first לשון where the גט is not שניהם ר"י and רבנן are איחלופי, similarly if the גט is שניהם ר"י and רבנן are איחלופי, there seems to be no difference between them. There is no difference between them. [רבא ורבא] (לישנא אחרינא) that was instituted because of לשמה like רבא.]

³ The עד who says בפנ"ה must be a שליח הגט in order to be believed (according to everyone).

⁴ The עד deletes the word 'משום', and reads 'דעד חתימה'.

⁵ There are two people (who are not שלוחים) that testify בפנ"כ and one שליח who testifies בפנ"ה. No one will mistakenly assume that since here one עד is sufficient for קיום, therefore by שטרות also one עד will be sufficient for קיום; everyone will see that this one עד is special for he is a שליח, for when there is no שליח, two עדים are required (to say בפנ"כ [or בפנ"ה]). See 'Thinking it over'.

However, according to the version that establishes the משנה and the מחלוקת between ר"י and רבנן in a case where the גט is שניהם, there is the concern of איחלופי (even according to ר"י) -

דהשתא אין כאן הוכחה כיון דעד המעיד על הכתיבה ישנו נמי שליח הגט:

For now there is no proof that the עד on the חתימה is special for he is a שליח, since the עד who testifies on the כתיבה is also a שליח הגט and nevertheless we require two עדים (in this case) to be מכשיר the גט; showing that שליח is not a special situation. This will lead people to believe that we require only one עד for קיום שטרות, just as here one עד is sufficient to say קיום הגט בפנ"ח.

SUMMARY

There is no חשש of איחלופי (according to ר"י) if the one who says בפנ"ח is a שליח and the two who say בפנ"כ are not שלוחים; however if the one saying בפנ"כ is also a שליח then there is the חשש of איחלופי even according to ר"י.

THINKING IT OVER

It appears from תוספות answer that it is the בפנ"כ which prevents the חשש of איחלופי (according to ר"י).⁶ However in a regular case where the שליח states בפנ"נ it is not the בפנ"כ which prevents the חשש of איחלופי, for בפנ"כ is necessary for לשמה,⁷ rather it is the fact that ידענו לא מהני. Why does תוספות maintain (here) that it is the בפנ"כ which decides whether there is a חשש of איחלופי or not?⁸

⁶ See footnote # 5.

⁷ See [bracketed end of] footnote # 2.

⁸ See אמ"ה # 64-66.